

PRAECLARA ORCELENSIS ACADEMIA:
 HOS TIBI MERITO FRUCTUS ACADEMICOS EX TUO
 PERENNI FONTE PERCEPTOS, DOCTRINA TUA, OPERA, ATQUE INDUSTRIA
 A ME ADQUISITOS, TUAE SVB VMBRA
 PROTECTIONIS ACCIPIAS. D. O. ET C.
 D. PACHALIS DE ROBRES, ET D. PETRUS FERRANDO.
 JURIS CIVILIS PROFESSORES.

EX LIB. I.

PROUT JUSTITIA EST HABITUS animi, merito constans dicitur, et perpetua voluntas. Leg. 1. tit. 1. P. 3.

II. Licet bruta vestigio quodam rationis saepe sapienter operentur; in illis tamen jus naturale formaliter sumptum non adest. Leg. 2. tit. et P. 2.

III. Ut homo liber per sui ipsius venditionem servus efficiatur, debet pretium participare. Leg. 1. tit. 24. P. 4.

IV. Qui ex justa servitute sunt manumissi, recte Libertini appellantur. tit. 22. P. 1.

V. Manumissio in fraudem creditorum facta, ipso jure nulla est. Leg. 24. tit. 3. P. 6.

VI. Institutio servi à domino facta in fraudem creditorum, sive cum libertate, sive absque ejus expressione; ex 2. Cap. Legis Ælia Sentia sustinetur. Leg. 3. tit. 3. P. 3.

VII. Potestas, sive jus vitæ, et necis in servos, æquitate juris, et D. Antonini constitutione modificata censetur. 6. tit. 1. P. 4.

VIII. Liberi naturales ex concubina suscepti in domo retenta, per subsequens matrimonium cum illa contractum, legitimantur. Leg. 1. tit. 13. P. 4.

IX. Adoptio facta ab extraneo jura patris naturalis non dissolvit; bene verò si facta sit ab ascendenti. Tit. 16. P. 4.

X. Licet adoptio sit imago naturæ; plena tamen pueritas debet præcedere ad adoptandum. Tit. 16. P. 4.

XI. Quia deportatio Civitatem tollit Romanam, filii per illam à patria potestate liberantur; non verò per Relegationem. Leg. 2. et 3. ejusdem.

XII. Tutela (auctore Sulpitio) vis est, atque potestas in capite libero &c. Leg. 1. tit. 16. P. 4.

XIII. Hæc tamen parentibus est permessa in testamento à Leg. XII. tab. respectu filiorum in potestate existentium. Leg. 3. tit. 16. P. 6.

XIV. Tutoris auctoritas in omni pupilli negotio debet intervenire, ex quo ejus conditio fieri possit deterior. Leg. 57. ejusdem.

XV. Quam ob causam absque illa pupillus neque hereditatem adire, neque bonorum possessionem, neque fideicommissum valet accipere. Leg. 13. tit. 6. P. 6.

XVI. Ita tutoris auctoritas, ejusque presentia in pupillari negotio est necessaria; ut ipsius rati habitio nihil operetur. Leg. 17. tit. 16. P. 6.

XVII. Maxima, et media capitis diminutione tutoris, omnis perit tutela; legitima tantum, si minima tutori contingat. Leg. 21. tit. 16. P. 6.

XVIII. Adolescentes non nisi volentes Curatores accipiunt, casu litis exempto. Leg. 13. tit. 16. P. 6.

XIX. Ut prodigo detur Curator, debet ut talis esse à Judice declaratus. Leg. 13. ejusdem.

XX. Perpetuo laborantibus morbo dandi sunt Curatores. Leg. 13. ejusdem.

EX LIB. II.

DOMINIUM NOVÆ SPECIEI FACTA ex aliena materia, regulari debet secundum mediam Imperat. Sententiam. Leg. 33. tit. 28. P. 2.

II. Bonæ Fidei Possessor, licet diverso respectu, et dominio, facit indistinctè suos omnes fructus. Leg. 39. ejusdem.

III. Dissensio in causis tradendi, et accipiendi non impedit domini translationem; si utraque habilis est, et idonea. Leg. 46. ejusdem.

IV. Cessio usufructus extraneo facta nihil operatur consolidationem verò, si facta sit proprietario. Leg. 24. et 25. ejusdem.

V. Mala fides hæredis non nocet usucapioni, si defunctus justum habuit possessionis initium. Leg. 24. tit. 29. P. 3.

VI. Licet maritus sit vere dominus rei dotalis, Lege Julia prohibetur illam alienare. Leg. 7. tit. 11. P. 2.

VII. In testamenti ordinatione nullus actus extraneus debet intervenire. Leg. 1. tit. 1. P. 6.

VIII. Neque hæres scriptus, neque fideicommissarius possunt esse testes in testamento; bene verò legatarius. Leg. 11. tit. 1. P. 6.

IX. Institutio filii in potestate existentis, vel ipsius nominatim facta exhereditatio, prima basis est testamenti. Leg. 3. tit. 7. P. 6.

X. Servi alieni institutio ex persona domini sustinetur. Leg. 2. et 3. tit. 3. P. 6.

XI. Conditio impossibilis in hæredis institutione, legato, vel fideicommissio apposita, pro non scripta reputatur; si verò contractibus apponatur, illos evellit, et vitiat. Leg. 3. tit. 4. P. 6.

XII. Substitutio Vulgaris in suo hærede non operatur in casum impotentia; sed voluntatis, et abstinentia. Tit. 5. P. 6.

XIII. Legatum rei alienæ, sive testatoris, sive hæredis commercio exemptæ, validum est, dummodo extra Legatarii commercium non inveniatur. Leg. 3. tit. 9. P. 6.

XIV. Jus accrescendi datur inter cohæredes ex juris necessitate, inter collegatarios verò ex præsumpta testatoris voluntate. Leg. 33. ejusdem.

XV. Si testator, postquam rem suam legaverit, nulla necessitate compulsus illam alienaverit; quia adest animus adimendi, finitur legatum. Leg. 40. ejusdem.

XVI. Si creditor debitori suo liberationem legaverit, utile est legatum. Leg. 41. tit. 9. P. 6.

XVII. Si alienus servus legatus, absque hæredis facto fuerit manumissus, hæres liberatur ab obligatione. Leg. 41. ejusdem.

XVIII. Error nominis, vel cognominis legatarii non vitiat legatum; si de ipsius constat persona. L. 13. tit. 3. P. 6.

XIX. Translatio legati semper ademptionem supponit hæc tamen non semper illam producit. Leg. 39. tit. 9. P. 6.

XX. Lex Falcidia tantum habet locum in bonis, quæ (deducto aere alieno) supersunt. Leg. 2. tit. 11. P. 6.

EX LIB. III.

MUTUUM PROPRIE IN REBUS numero, pondere, ac mensura fungibilibus consistit. Leg. 3. tit. 5. P. 5.

II. Commodatarius non solum latam, et levem; sed etiam levissimam culpam tenetur præstare. Leg. 1. tit. 2. P. 5.

III. Dies puræ stipulationis statim cedit, et venit; quia id, quod promissum est, efficaciter peti potest. Leg. 12. tit. 11. P. 5.

IV. Stipulatio facta à servo hæreditario hæreditati acquiritur, et per istam futuro domino. Leg. 7. tit. 11. P. 5.

V. Fidejussor in maiorem summam, quam principalis, nequit obligari; et si ita eveniat, dumtaxat in excessu vitiatur obligatio. Leg. 7. tit. 12. P. 5.

VI. Si plures pro uno debitore fidejubeant, beneficio divisionis ex epistola D. Adriani juvantur. Leg. 8. tit. 12. P. 5.

VII. Fidejussoria obligatio transitoria est ad hæredes. Leg. 16. tit. 12. P. 5.

VIII. Nulla est venditio, si definitio pretii generaliter arbitrio alieno relinquatur; valida tamen erit, si arbitrio certæ personæ. Leg. 5. tit. 5. P. 5.

IX. Perfecta venditione, non dum tamen re tradita, periculum rei pertinet ad emptorem. Leg. 23. tit. 5. P. 5.

X. Sicut pretium emptionis, ita etiam merx locationis in numerata pecunia debet consistere. Leg. 1. tit. 8. P. 5.

XI. Si nihil de partibus lucri, et damni inter Socios fuerit conventum; ex natura contractus æqualitas servari debet. Leg. 3. et 4. tit. 50. P. 5.

XII. Cujuscumque socii morte, sive naturali, sive civili finitur societas. Leg. 10. tit. 10. P. 5.

XIII. Qui fines mandati excedit, æquitate juris in concurrenti summa actione mandati tenetur. Leg. 25. tit. 52. P. 5.

XIV. Tutoris obligatio prout ex quasi contractu proveniens, non latam, et levem culpam non prosequitur. Leg. 23. tit. 16. P. 6.

XV. Indebiti solutio quasicontractus speciei debet accomodari. Leg. 28. tit. 14. P. 5.

XVI. Ut vera solutio ejus, quod debetur, tollatur obligatio, requiritur, ut debitum simul, et semel solvatur. Leg. 3. tit. 15. P. 5.

XVII. Si debitor necessitate coactus æstimationem pro re debita præstat, verè tollitur obligatio. L. 3. ejusdem.

XVIII. Consignatio debiti, seu depositum à debitore, vel alio ejus nomine facta, vim solutionis habet, si creditor absque justa causa ejus acceptationem recusat. Leg. 3. ejusdem.

XIX. Accipio licet imaginaria sit solutio, æquitate juris veram tollit obligationem. Leg. 3. ejusdem.

XX. Novatio, quia novam producit, verè primam tollit obligationem. Leg. 3. ejusdem tit. et P.

QUOS PUBLICO CERTAMINI OEFERUNT, QUI SUPRA DIVINO FAVENTE NUMINE, SUB TUTAMINE D. D. D. THIMOTEI CAVANES, JURIS UTRISQUE Examinatoris, et alterius Cathedræ Institutionum Moderatoris, in hac Pontificia, ac Regia Universitate, ejusque licæo. Die XIX Mensis MAJII Anno D. M.DCC.LXXX.

R. 20.757

Vs. D. D. Petrus Lespault, Univ. Rector. Vs. Balguer C. Rr.

ORIOLE: APUD JOSEPHUM ALAGARDA, ET PETRUM XIMENEZ DE LOPEZ.

